

Glücklich, Julius

O mocech a právě, hrdla, cti a statkuov ztracení, o psaních a povalečích etc.

In: Glücklich, Julius. *Nová redakce zemského zřízení království českého z posledních let před českým povstáním*. Brno: Filosofická fakulta s podporou Ministerstva školství a národní osvěty, 1936, pp. 261-270

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/126570>

Access Date: 18. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

K LXIII*.

Jestliže by se pak kdy to přihodilo, že by se která osoba (kteréhokoli stavu) čeho takového (což by dobrému řádu obecnému i poctivosti nesloužilo) dopustila, a takový jsa v domnění aneb v podezření od žádného nařčen nebyl, ani z toho obeslán, tehdy páni Jich Mtí. soudu zemského pro dobrý řád a spravedlnost mají takového rozkázati obeslati, aby se před soudem zemským postavil a z toho se domnění a podezření vyměřil na schválení soudu zemského. Pakli by kdo nestál aneb stoje z toho se nevyměřil, aby páni soudce Jich Mt. k takovému každému tak, jakž nyní zuostáno, podlé jeho provinění zachovati se ráčili^a.

* *Nezměněn.*

^a *U rukou b po straně: 1 (!) R 10.*

O^a mocech a právě^a, hrdla^b, cti a statkuov ztracení^c, o psancích a povalečích^a etc.^β.

[B rukou β]
O obhajování
země, řádu a
práva D 481.

L I*.

Tito artykulové mají za moc počtení býti proti právu, z kterýchž nemá pohánino a obsláno býti^d, než hned skutečně na takového saženo^e tím vším způsobem jako na odbojníka práva. A když by statek toho (kdož moc učíní) dobyt byl, má na krále J. Mt. připadnouti a J. Mt. král. s tím statkem ráčí míti vůli učiniti, co se J. Mtí. líbiti bude. Však z toho statku mají tomu škody navraceny býti, komuž se moc stala.

[A i B]
Mine.

[B rukou β]:

O moci proti právu, když obyvatel^f jeden^g proti druhému^h se dopouští.

Tito artykulové v předešlém zřízení zemském za moc prvý (!) položeníⁱ byli a i nyní za moc zjevně se drží a pokládají.

L 2, 3, 4, 5.

* *Přeškrtnut v B v souvislosti s marg. přispiskem.*

^a *U rukou a po straně: Sněm léta 1575. Kdož by se komu v statek odoumrtní, nápadní aneb odkázaný proti kšaftu uvázal, to není moc ani výtržnost; doleji: Zřízení zemské B 25 moc činiti zapovídá. Pro sněm 1575 drž. a zavř. v outery po sv. Matouši evang. Páně (27./9.) běží o art. O uvázaní*

se v statky bezprávně. Viz zde *E XVIII* nový. Co do *B 25*, právě ta část, která moc činíti zapovídá, škrtnuta v *B*. Viz tam.

a a právě připsáno v *B* rukou β .

b o před tím škrtnuto v *B* rukou β .

c a zhoubelech zemských, o jich fedrovnících škrtnuto v *B* rukou β za tím.

d a obsláno býti připsáno v *B* rukou β .

e býti má v *B* rukou β škrtnuto za tím.

f Prvotně bylo obyvatelův.

g Prvotně bylo jedněch.

h Prvotně bylo druhým; za tím škrtnuto učiněné.

i počteni škrtnuto.

j kdyby z obyvatelův jeden proti druhému moci požívati chtěl a právem jim býti nechtěl škrtnuto za tím.

¹ Viz tam a *A XVI*.

a *V. Budovcem po straně v B: 32.*

β *V. Budovcem vedle v B: Item diffidatoribus, comminatoribus et paena temere accusantium.*

L II*.

Kdož by se v hrady, v tvrze, v města, v městečka, v vesnice a dvory dědičné, manské neb zápisné moci tomu (kdož by toho v držení byl) uvázal, když rád a právo jde.

* *Nezměněn.*

L III*.

Kdož by koho v odpovědi nebo bez odpovědi moci a násilím (když práva jdou) jal, vezma k němu příčinu, jako k nepříteli proti zřízení zemskému.

* *Nezměněn.*

L IIII.

Kdož by ohněm v mírné a pokojné zemi za řádu a práva (bud ten odpovědník neb nebud) zemi hubil a zjevně páčil.

[*B rukou β*]:

Po tomto místě mají státi zřízení zemský *L 6, 7, 8, 9* a teprve toto *L 5*; co následuje, to již k soudům přísluší¹.

¹ *Srovnej D XLVIII, kde rukou β určen tžž pořádek, ale L VIII tisku 1564 jest na svém místě přeškrtnuto.*

L V.

A^a kdož by koli proti kterémukoli výš psanému artykuli té moci se dopustil a jí se dočinil, na takového každého bez obsláni

jakožto protivníka řádu a pokoje zemského má býti saženo jako na toho, kterýž jest čest, hrdlo i statek ztratil^a, a statek jeho na krále J. Mt. připadnouti má. A má býti jako psanec a nemá žádného práva užiti proti žádnému. A zase ke cti na věčné časy nemá navrácen býti nížádným právem duchovním ani světským^a. A^b kdožkoli^a čest ztratí aneb cti odsouzen bude, že takový hned má oznámen býti ke dskám zemským i ke všem úřadom i ke všem souduom, aby jemu ve dsky zemské i dvorské kladeno nebylo, ani půhonové nemají jemu k souduom vydávání býti, a také jeho před žádným soudem nemají souditi, a každý s nim má se vystříhati kvasiti jako s zrádci.

Jestliže by kdo v dotčenou kterou pokutu upadl tak, že by pro touž pokutu statek J. Mti. král. propadl anebo odsouzen byl, tehdy vedlé té pokuty propadené král J. Mt. se v ten statek bude moci svou mocí královskou aneb komuž by to J. král. Mt. poručiti ráčil, uvázati. A byly-li by na tom statku které závady předešlé anebo dluhy spravedlivé anebo že by kdo spravedlivě za toho slíbil, kdož by tak v tu pokutu upadl, že ti a takoví (kteříž by takové spravedlnosti předešlé měli) mají jich před králem J. Mti. požití tak, což by jich před právem zemským anebo před úředníky menšími slušně a spravedlivě pokázati mohli bez půhonu. A což tu provedou před soudem zemským, když páni soudí anebo před úředníky menšími (na ten den, když úředníci menší soudí o škody útratní), tu má jim právo puštěno býti na ten statek do té summy, což provedou po tom průvodu a přísouzení (jestliže by král. J. Mt. té summy přísouzené nedal) tak jako po právu stáném.

Pakli by kdo pod svěřením nebo jakýmkoli fortelem čí statek k sobě přijal, ješto by jej králi J. Mti. propadl nebo propadnouti měl pro kteroukoli vinu, že má k němu hledíno býti jako k tomu, kterýž jest v tu pokutu jako o moc upadl.

^a *U rukou a po straně*: Král J. Mt. odsouzeného cti z slušných příčin s uvážením nejvyšších úředníků, soudců zemských a rad J. Mti. může opatřiti. Sněm léta 1610 folio 53. *Tím míněn artykul* O opatření poctivosti jistými nálezy neb vejpovědmi odsouzených lidí. *Viz zde D XVI nový pozn. 2.*

^a *a připsáno v B rukou β, při čemž část od slov a statek ... světským jest doslovně převzata z části tisku 1564, přeškrtnutého.*

^b *Před tím v B rukou β přeškrtnuto*: Kdož^a by komu odpověděl, jsa obyvatel v království českém a poddaný krále J. Mti. v témž království, v mírné

a pokojné zemi, za řádu a práva, by pak v té odpovědi nic neučinil, tehdy ten každý; kdož nahoře psané moci učiní a odpoví a kdožkoli (kdožkoli *připsáno* v *B rukou* β) tyto nahoře psané moci anebo kterou z nich učiní a též dole psanou moc, z kterýchž se před soud zemský obslati má, učiní-li kdo, takový napřed čest, hrdlo ztratí a statek jeho na krále J. Mt. připadnouti má, a má býti jako psanec a nemá žádného práva užití proti žádnému. A zase ke cti na věčné časy nemá navracen býti nižádným právem duchovním ani světským.

α *V. Budovcem po straně v B: Diffidator, germanice Kheder.*

L VI*.

Kdož by se koli mocí nahoře psanou komu (tak, jakož se nahoře píše) v hrad, v tvrz, město, městečka, vesnice a v dvory uvázal a na nich zůstal anebo je osadil lidmi a je držel, tehdy ten, komuž by se takovou mocí uvázal v hrad nebo tvrz nebo v město etc., aby ihned hajtmanu neb hajtmanuom toho kraje oznámil, že jest se jemu taková moc stala a v hrad neb v tvrz nebo v město etc. mocí se uvázali. Pakli by ten, komuž se moc stala, přítomen v statku svém nejasa a tak o tom nevěda a nemoha ji hajtmanům toho kraje oznámiti, tehdy ten, kdož by nejprvé o té moci zvěděl, má a jest povinen to hajtmanuom toho kraje oznámiti, že se taková moc stala. Tehdy ihned hajtman neb hajtmané toho kraje beze všeho prodlévání má po tom kraji všudy kázati k šturmu zvoniti a pokřik učiniti, aby všecek ten kraj podlé hajtmána táhl k tomu hradu nebo tvrzi neb městu etc. takovou mocí odjatému a jej obehnati, aby z něho více škody nečinili, a do druhého kraje aby hajtmanuom neb hajtmanu, bylo-li by potřebí, vědětí dali a jim též tu moc oznámili, aby též z toho kraje všieckni táhli, a bylo-li by potřebí, i do třetího kraje. A nemohl-li by ten kraj sám tomu dosti učiniti, tehdy J. Mti. král. (jestliže by v zemi býti ráčil) a v nepřítomnosti J. Mti. král. místo J. Mti. držícímu, byla-li by další potřeba, aneb nejvyššímu purkrabí pražskému oběma spolu neb jednomu z nich hajtman neb hajtmané toho kraje (v kterémž by se ta moc stala) takovou moc má oznámiti, kteráž se v jeho kraji stala. A J. Mt. král. neb místo J. Mti. držící anebo purkrabě pražský po oznámení hned má neb mají dáti táhnouti a moc královskou i zemskou (tak, jakž zřízení zemské DXLIX ukazuje) obeslati, aby táhli k tomu hradu, tvrzi nebo městu etc. mocí odjatému. A tu přítáhnouc s mocí královskou a zemskou, má to rozvážiti s hajtmany toho kraje, také s těmi,

kohož by k sobě přijítí chtěl neb chtěli, co by k moci krále J. Mti. a zemské dosti bylo k tomu dobývání. A což tu místodržící krále J. Mti. anebo purkrabě najvyšší lidu nechá k takovému dobývání, že to má na náklad vši země býti podlé moci královské a zemské a ne toho kraje samého.

A jestliže by věda o svrchu psané moci učiněné, nedal hajtmanu znáti svévolně a k šturmu nekázal zvoniti a pokřiku učiniti, tehdy ten jistý má obeslán býti před krále J. Mt. (byl-li by J. Mt. v zemi); pakli by J. Mti. král. v zemi nebylo, tehdy obeslán býti má před soud zemský. A tu bude-li naň dostatečně provedeno, že jest svévolně to učinil a věděti nedal, tehdy má k tomu hledíno býti jako k tomu, kdož zhoubce zemské přechovává a fedruje, a takoví neb takový hned má slyšán býti po první při, když páni Jich Mt. a vládky do soudu zasednou. Pakli by on ten zámek, tvrz, město, městečka, vesnice a dvory vybera anebo vypále pryč ujel, tehdy má honěn býti vždy předse tak, jako by vězně nesl, jakž artykul níže psaný (LVII) to v sobě vyměřuje.

* *Nezměněn.*

L VII*.

Kdož by též nahoře psanou moc učinil a koho (za řádu a práva) jal tak, jakož se nahoře píše, tehdy, kdož by to najprvé zvěděl, že by ten jistý jat byl, má hned všeho nechaje pokřik v tom kraji učiniti a k šturmu kázati zvoniti a znáti má dáti hned hajtmanům neb hajtmanu toho kraje. A jakž hajtman to uslyší, tehdy hned též beze všeho prodlévání má honiti a k šturmu kázati zvoniti a pokřik učiniti. A všickni aby honili tam, kdež by utekli ti jistí na který zámek, tvrz aneb město. Tehdy ti, kteříž honí, mají žádati, aby ti jistí vydáni jim byli i s tím, kohož jali. Pakli by vydati nechtěli, tehdy mají tu hned ostatí a oblehnouti ten hrad, tvrz neb město a odtud neodjížděti. A hned J. Mti. král. místodržícímu nebo najvyššímu purkrabě oznámíti tu moc mají, aby s moci krále J. Mti. a zemskou tam táhli, a tu aby se tím vším způsobem při tom zachovali a hajtmanuom, bylo-li by potřebí, do jiných krajuov aby také oznámili, jako o moc, kdož by se moci v hrad, v tvrz, v město etc. uvázal, tím vším způsobem, jako nahoře v artykuli (LVI) psáno stojí.

Pakli by s tím vězněm do jiného kraje na hrad, tvrz nebo město ujeli, tehdy hajtmané toho kraje zachovajte se tím vším způsobem, jako nahoře psáno stojí, když by jim dáno bylo věděti. Pakli by ten vězeň ven z země vynesena byl, tehdy se mají zachovati v tom, jakž o tom zřízení zemské (LXXXII) ukazuje.

* *Nezměněn.*

L VIII*.

Kdož by za řádu a práv zemi ohněm hubil tak, jakž nahoře psáno stojí, a tu moc učinil, tehdy ten, komuž by se ta škoda a moc dala, má hned pokřik učiniti a k šturmu aby zvoněno bylo a aby hajtmanům neb hajtmanu hned dáno bylo věděti. A hajtman neb hajtmané hned aby honili a pokřik učinili a k šturmu aby dali zvoniti. A jestliže by tu ti moc učiněna na který hrad, tvrz, město ujeli, tehdy hajtmané toho kraje mají se zachovati tím vším způsobem, jakož nahoře psáno stojí (LVII).

* *V B přeškrtnut.*

L IX*.

Kdož by komu odpověděl v mírné a pokojné zemi tak, jakž nahoře psáno stojí^a, tehdy ten, komuž by odpověděl, má to hned hajtmanům neb hajtmanu toho kraje oznámiti, v kterém ten jistý sedí a bytem jest, že jest jemu tento a tento odpověděl a že jest nebo sedí na tom hradu, tvrzi nebo městu. Tehdy hned hajtmané toho kraje, kterýmž by ta odpověď oznámena byla, se vším krajem mají přitáhnouc obehnati ten hrad^a, tvrz nebo město, kdež by ten (kdož jest odpověděl) byl a nemají dáti škody činiti. A mají ti hajtmané toho kraje hned to J. Mti. král. místodržícímu aneb nejvyššímu purkrabí pražskému oznámiti, aby táhl k tomu hradu, tvrzi neb městu s mocí královskou a zemskou a v tom se zachovati též, jakž nahoře psáno stojí o jiných mocech.

[*B rukou β*]:
ještě jest to
publicum.

A jestliže by nebyl osedlý v zemi a poddaný krále J. Mti. ten jistý, kdož by odpověděl, tehdy ten jistý, komuž jest odpověděl, má to oznámiti J. Mti. král., jestliže by v zemi býti ráčil. Pakli by v zemi býti neráčil, tehdy J. Mti. král. místodržícímu. A J. Mt. král. aneb J. Mti. místodržící má to hned oznámiti a rozepsati do všech krajův a vyhlásiti jej za odpovědníka a nepřítelě všeho království, a všickni se mají k němu zachovati jako k zhoupci zemskému.

Pakli by se trefilo, že by ten jistý odpovědník (jsa honěn) ujel na který hrad, tvrz, město, tehdy má žádáno býti od těch,

kteří honí, aby jim vydán byl i s těmi, kdož by s nim tam vehnáni byli, a má jim jej každý vydati. Pakli by vydati nechtěl, tehdy mají hajtmané toho kraje s tím krajem ten hrad, tvrz nebo město obehnati a k J. Mti. král. místopředsíci aneb k purkrabí pražskému i k hajtmanuom se zachovati tím vším způsobem, jakož nahoře psáno jest, pro nahoře psané moci a obsílání, a též nejvyšší purkrabě a jiní hajtmané se při tom zachovati mají.

A tato všecka vznášení a obsílání na J. Mti. král. místopředsíciho aneb na purkrabí nejvyššího pražského mají býti, když by krále J. Mti. v zemi nebylo. Než když by král J. Mt. v zemi býti ráčil, tehdy taková vznášení a obsílání mají býti na krále J. Mt. i také od krále J. Mti.

* *Nezměněn.*

^a vis privata po straně v B rukou β, ale obě slova jsou přeškrtnuta.
^a V. Budovcem po straně v B: In diffida[t]orem processus.

L X*.

Z dole^a psaných moci má od úřadu desk zemských listem před [B rukou β]: soud zemský obsíláno býti, když by krále J. Mti. v zemi nebylo. Než když by v zemi býti ráčil, tehdy před J. Mt. král. A pro ty moci níže položené kdož by se kterékoli dopustil, má na hrdle trestán býti. A taková obsílání v nepřítomnosti J. Mti. král. mají páni a vládyky slyšeti po první při puohonné na soudu zemském. **Privata vis.**

* *Nezměněn.*

^a U rukou a po straně: Zřízení zemské A 6.

L XI*.

Kdož by se komu za řádu a práva (když jdou) v rybníky dědičné, manské neb zápisné moci uvázal, lidi bera šacoval, rybníky cizí zkopával, nejsa toho v držení sám.

* *Nezměněn.*

L XII*.

Kdož by na koho v stráži stával^a, chtě jej jíti a škodu mu učiniti anebo jej zamordoval anebo na koho zoumyslně šel nebo jel, chtě jej zamordovati a jej zranil, by mu pak žádné škody ne-

učinil ani jeho nezranil a to dostatečně by bylo naň provedeno, na schválení soudu podle práva.

Pakli by kdo řekl: „Měj na mne péči^β, když se s tebou shle-
dám, že tě bítí budu“, aby ten (komuž to mluveno bude) poslal
k němu dvě člověky dobrá zchovalá z kteréhokoli stavu, zná-li se
k tomu, že by tomu odpověděl. Sezná-li se, že odpovídá, má se k němu
zachovati jako k odpovědníku. Pakli by řekl, že „jsem to z hněvu
mluvil“, nemá proto naň žádné péče mítí. Pakli ť by přes tu řeč skutek
učinil, již jest moc učinil, a ten také aby trpěl pokutu svrchu psanou.
A kdož by kolivěk z této moci byl obeslán, ten každý podle
obeslání aby stál. Pakli by nestál, tehdy aby proto přijel prvé, než
páni a vládyky soud vzdadí a se vyvedl na plném soudu, že jest
bezelstně k tomu obeslání přijeti nemohl. Pakli by se nevyvedl,
zprav to vedlé práva. Než každý osobně stuoj, jsa z této moci
obeslán k rozsudku. Pakli by nestál, tehdy takový má ještě obeslán
býti od panův J. Mtí. z soudu zemského, aby stál na ty Suché dni,
k kterýmž jest obeslán, aneb nazajtří sv. Jeronýma, dokudž páni
z soudu nevstanou a nevzdadí. Pakli by páni dříve soud vzdali a
nesoudili, než by přijel neb přišel, mají tu věc najvyššímu purkrabi
pražskému poručiti, aby se ten obeslaný jemu v moc postavil. A
stane-li, má jej purkrabě ctí a věrou zavázati, aby o Suchých dnech
nejprvé přístích aneb nazajtří sv. Jeronýma se postavil a ku právu
aby stál. Pakli by kdo moc udělaje jsa z té moci obeslán ku právu
státi nechtěl tak, jakož se nahoře píše anebo odsouzen byl, takový
hrdlo aby ztratil podle nahoře psaného způsobu. Než jestliže by ne-
mocen byl, tehdy má za nemocného položen býti a nemoc má
spravití podle práva.

Pakli kdo koho obešle^δ z moci a neprovedl by naň žádné
svrchu psané moci, ten aby dvě neděle v věži seděl a puštěn nebyl
až do těch dvou nedělí, leč by obeslaný z té pokuty jej propustil.
A obeslaného aby odprosil, jakž zřízení zemské o náрку ctí (K XIX)
ukazuje. A k tomu aby dal obeslanému padesáte kop grošuo-
v českých a škody všecky, kteréž by obeslaný proto vzal, aby jemu
napraveny byly, což by jich provedl po obeslání před úředníky
pražskými na jich schválení.

* *Nezměněn.*

α *V. Budovcem po straně v B: Na stráži státi*

β *V. Budovcem po straně v B:* Měj na mne péči.

γ *V. Budovcem po straně v B:* Minator[i]nstar diffidatoris.

δ *V. Budovcem po straně v B:* [P]aena temere [ac]cusantium.

L XIII.

Kdož obešle z moci, tu mají oba k té při státi a poručníkův k ní nemohou dělati. Než nestál-li by obeslaný aneb že by odsouzen byl, má naň saženo býti tím způsobem jako na odbojníka práva^a (DXIX).

A též nestál-li by, kdož z moci obešle, tehdy má obeslán býti od panův a vládyk z plného soudu, aby stál a pokutu trpěl vedlé nálezu konečně na druhé Suché dni. Pakli by nestál, aby naň saženo bylo, jako který by se právu protivil.

^a o dědictví tisk 1564; v B rukou β obě slova škrtnuta a nade-psáno: práva.

L XIII*.

Pro kteréž se koli moci obsílali má před osobu J. Mti. král. aneb před soud zemský po tom obeslání, což se přisoudí na koho aneb dá-li z právo stáné na koho, když se obešle: jestliže by po tom nálezu anebo podání k tomu za právo stáné mělo dále jemu práva dopomoženo býti, byl-li by král J. Mt. v zemi, tehdy na krále J. Mt. vznésti, aby jemu ráčil práva dopomoci. A J. Mt. má konečně obeslati do čtyř nedělí k tomu dopomožení práva, pokudž by toho potřeba byla.

Pakli by krále J. Mti. v zemi nebylo, tehdy má to na nejvyššího purkrabě vznésti a žádati za dopomožení práva. A purkrabě nejvyšší má se též zachovati a obeslati k práva dopomožení do čtyř neděl potud, pokudž by toho potřeba kázala. A do těch čtyř nedělí aby tam na tom místě, kdež má práva dopomoženo býti ten, kohož J. Mt. král. s mocí svou i zemskou vyslati ráčil na místě svém, anebo nebylo-li by v zemi krále J. Mti., tehdy purkrabě nejvyšší s mocí krále J. Mti. i zemskou tam má býti a práva dopomoci.

A o všecky jiné věci kdož by z čeho pohnal anebo obeslal podlé práva, buď po pŕihonu nebo po obeslání, že by komu co přisouzeno neb že by právo stáné dáno bylo, že každý má se při vedení práva zachovati tak, jakž zřízení zemské (D XIX), též (D XXI)

ukazuje. A bylo-li by potřebí (po těch všech vedení práva) dále dopomožení práva, tehdy ten má to vznésti na krále J. Mt., byl-li by v zemi, aby J. Mt. ráčil do čtyř nedělí práva dopomoci. Pakli by v zemi býti neráčil, tehdy na nejvyššího purkrabí pražského. A nejvyšší purkrabě pražský má se zachovati tak, jakož se nahoře píše, a na tom místě má se dáti najíti k dopomožení práva.

[*B rukou* β]:

Sem náleží artykul L 20.

* *Nezměněn.*

O cedulích zrádných ^a.

L XV¹.

Jakož^β v těchto předešlých časech někteří zlí a nešlechtní lidé cedule zrádné, nešlechtné, hánlivé na všechny stavy tohoto království i také na pány a úředníky zemské spisující zrádné, nešlechtně a pokoutně lépali, kladli a metalí jsou: kteroužto tak zrádnou a nešlechtnou věc páni Jich Mt., vládky a Pražané vážice s pilností a chtějí zastaviti a přetrhnutí, aby takoví zlí, zrádní a nešlechtní lidé v tomto království prospěchu míti nemohli, takto o tom z rozkázání krále J. Mti. a s povolením a dostatečnou volí panuov, rytířstva, Pražan i jiných měst království českého na sněmu obecním rozkazují, vypovídají a nalézají: Kdož by kolivěk po tento čas z kteréhokoli stavu a povahy člověk v takové zradě a nešlechtnosti postížen a vpravdě byl nalezen, ješto by takové zrádné cedule spisoval, lépal nebo metal, kladl anebo takových cedulí nešlechtných která příčina byl, že k takovému každému má hledíno a saženo býti jako k nešlechtnému člověku. A takový každý má bez milosti čtvrcen býti jako zrádce.

A kdož by pak nejda takovou zrádnou ceduli, hned ji nestrhal a ji komu jinému ke čtení neb k ohledání podal anebo poslal a v tom byl postížen v skutku (že jest to učinil) a shledán, ten má seděti rok v věži bez milosti, a za takového žádného žádný se přimlouvati nemá zjevně ani tajně. A v tom roce bylo-li by naň shledáno a usvědčeno, že jest on tu ceduli sám spisoval nebo kladl a lépal, tehdy takový každý má trpěti pokutu svrchu dotčenou, to jest, že má čtvrcen býti jako zrádce.